

**Opinia Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią
o wykonaniu budżetu Gminy Nakło nad Notecią za 2023 rok**

Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią na posiedzeniu w dniu 9 maja 2024 roku rozpatrzyła sprawozdanie Burmistrza Miasta i Gminy Nakło nad Notecią z wykonania budżetu Gminy Nakło nad Notecią za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego Gminy Nakło nad Notecią, opinii Składu Orzekającego Nr 1 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy oraz wysłuchaniu ustnych wyjaśnień Burmistrza Miasta i Gminy Nakło nad Notecią i Skarbnika Miasta i Gminy, a następnie stwierdziła, co następuje:

1. Uchwalony przez Radę Miejską budżet, po uwzględnieniu zmian w ciągu roku, przewidywał realizację dochodów w kwocie 184.997.278,90 zł. Dochody wykonano w kwocie 182.657.192,67 zł, co stanowi 98,74% planu, w tym wykonane dochody własne w kwocie 79.023.788,04 zł, co stanowi 43,3 % wykonanych dochodów ogółem, wykonane dochody majątkowe w wysokości 21.169.005,66 zł, które stanowiły 11,59 % wykonanych dochodów ogółem. Subwencje i dotacje zostały zrealizowane w 100,00%.
2. Uchwalony przez Radę Miejską plan wydatków budżetowych po zmianach dokonanych w ciągu roku przewidywał kwotę 204.347.278,90 zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 193.488.479,54 zł, co stanowi 94,69% ogółu planu.
3. Na realizację inwestycji zaplanowano w budżecie gminy kwotę 43.594.706,88 zł, co stanowiło 21,33% ogółu planu wydatków. Wydatkowano kwotę 42.267.051,91 zł, co stanowi 96,95% planowanych wydatków na inwestycje.
4. Na wydatki bieżące budżetu zaplanowano kwotę 160.752.572,02 zł, zrealizowano wydatki w kwocie 151.221.427,63 zł, co stanowi 94,07% ogółu planu. Z powyższej kwoty 40,15% stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w wysokości 60.716.979,23 zł.
5. Planowany deficyt budżetu Gminy Nakło nad Notecią na koniec 2023 roku wyniósł kwotę 19.350.000,00 zł. Źródło sfinansowania deficytu stanowiły przychody z tytułu emisji obligacji komunalnych w wysokości 6.000.000,00 zł, przychody z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 1.647.012,41 zł oraz przychody z tytułu wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy w wysokości 11.702.987,59 zł. Dane są zgodne ze sprawozdaniem RB-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego.
6. Faktyczny wynik budżetu – deficyt w wysokości 10.831.286,87 zł różniący się od planowanego deficytu wynika z uzyskania oszczędności w zaplanowanych wydatkach i został sfinansowany przychodami z tytułu emisji obligacji komunalnych w wysokości 6.000.000,00 zł, przychodami z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 136.845,22 zł oraz przychodami z tytułu

wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy w wysokości 4.694.441,65 zł.

7. Ze środków budżetu Gminy Nakło nad Notecią w 2023 roku spłacono raty zaciągniętych pożyczek w kwocie 117.519,00 zł, spłaty rat zaciągniętych kredytów długoterminowych wyniosły 1.889.153,04 zł, wykup papierów wartościowych wyniósł 4.700.000,00 zł. Wydatki na obsługę długu publicznego wraz z kosztami nowych emisji w 2023 roku wyniosły 6.566.402,22 zł.
8. Zadłużenie Gminy Nakło nad Notecią na koniec 2023 roku z tytułu zaciągniętych pożyczek, kredytów i emisji obligacji komunalnych wyniosło 81.112.440,00 zł z terminem spłaty w 2023 roku i latach następnych, uwzględniając Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych. Relacja długu do dochodów wykonanych według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku stanowi 44,41%. W okresie sprawozdawczym spłacono odsetki od kredytów w kwocie 324.460,82 zł, odsetki od pożyczek w kwocie 2.297,90 zł oraz odsetki od papierów dłużnych – obligacji komunalnych w wysokości 6.203.921,00 zł.
9. Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z na dzień 31 grudnia 2023 r. gmina nie posiadała umowy o terminie płatności przekraczającym 6 miesięcy, zobowiązań wymagalnych i nie udzieliła poręczeń i gwarancji w roku 2023.
10. W uchwale budżetowej Rada Miejska udzieliła Burmistrzowi upoważnienia do dokonywania zmian w budżecie polegających na przeniesieniach wydatków pomiędzy rozdziałami i paragrafami klasyfikacji budżetowej, zmiany dokonywane były przez Burmistrza wydawanymi zarządzeniami. Rada Miejska udzieliła również upoważnienia do lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu gminy – z upoważnienia nie skorzystano. Upoważnienie udzielone przez Radę Miejską do zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 500.000,00 zł – nie skorzystano z upoważnienia. Rada Miejska udzieliła również upoważnienia do dokonywania zmian w planie dochodów i wydatków budżetu, w tym dokonywania przeniesień wydatków między działami klasyfikacji budżetowej w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Zmiany dokonywane były przez Burmistrza wydawanymi zarządzeniami. Z upoważnienia udzielonego przez Radę Miejską do dokonywania zmian w planie wydatków związanych z wprowadzeniem nowych inwestycji lub zakupów inwestycyjnych, w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu Burmistrz nie skorzystał.
11. Wykonane wydatki bieżące wyniosły 151.221.427,63 zł, natomiast wykonane dochody bieżące wyniosły 161.488.187,01 zł. Różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wynosi 10.266.759,38 zł. Właściwa relacja dochodów bieżących w stosunku do wydatków bieżących wynika głównie z podejmowanych działań powodujących wyhamowanie rosnących wydatków bieżących, podejmowanie działań mających na celu właściwą realizację zaplanowanych dochodów bieżących, jak również skutki finansowe przyjęcia w drugim półroczu informacji Ministra Finansów ST3.4751.1.9.2023 z dnia 18 sierpnia 2023 r. o przyznaniu dodatkowych dochodów na rok 2023 z tytułu uzupełnienia subwencji ogólnej wysokości 7.867.224,00 zł. W 2023 r. zrealizowano dodatnią różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. W związku z powyższym, Gmina Nakło nad Notecią zachowała relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
 - ✓ Stan zaległości na koniec 2023 roku wyniósł 10.265.424,51 zł, i był wyższy od stanu zaległości na dzień 31.12.2022 r. o 121.956,42 zł. Skarbnik Miasta i Gminy Nakło nad

Notecią wyjaśnił, że pracownicy Wydziału Finansowo Budżetowego na bieżąco monitorują wpływy z tytułu podatków i opłat lokalnych, a w sytuacjach powstawania zaległości podatkowych w pierwszej kolejności prowadzą tak zwaną egzekucję miękka, polegającą na przypominaniu o upływie terminu płatności zobowiązaniem. W sytuacjach niewykonania obowiązku zapłaty przez zobowiązanych zastosowanie znajdują środki egzekucyjne przewidziane ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Dodatkowo pracownicy wydziału na bieżąco monitorują prowadzone postępowania egzekucyjne przez organy egzekucyjne prowadzące egzekucję należności pieniężnych. W roku 2023 w celu wyegzekwowania dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych wystawiono upomnienia i tytuły wykonawcze w ilości:

- ✓ w zakresie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wystawiono 944 upomnienia na łączną kwotę 429.047,65 zł oraz 443 tytuły wykonawcze na kwotę 365.235,12 zł,
 - ✓ w zakresie dochodów z tytułu podatków lokalnych wystawiono łącznie 1878 upomnień na łączną kwotę 3.172.885,37 zł oraz 312 tytułów wykonawczych na kwotę 889.691,69 zł,
 - ✓ w zakresie opłat lokalnych oraz kar i grzywien wystawiono 259 upomnień na kwotę 126.537,20 zł oraz 80 tytułów wykonawczych na kwotę 20.601,64 zł.
12. Komisja Rewizyjna nie stwierdziła przekroczenia wydatków bieżących oraz inwestycyjnych w roku 2023.
 13. Komisja Rewizyjna zwraca uwagę na dodatni bilans w gospodarce dotyczącej gospodarowania odpadami komunalnymi w wysokości 1.167.287,49 zł.
 14. Wartość końcowa mienia komunalnego według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 420.430.842,42 zł i obejmuje mienie wynikające z ewidencji księgowej prowadzonej w jednostkach: w Urzędzie Miasta i Gminy w Nakle nad Notecią, w Zespole Obsługi Oświaty i Rekreacji – w poszczególnych placówkach oświatowych, w Nakielskim Ośrodku Kultury, w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią, Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej oraz w Muzeum Ziemi Krajeńskiej. Informacja o stanie mienia wypełnia postanowienia zawarte w art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
 15. Burmistrz Miasta i Gminy Nakło nad Notecią, realizując zadania związane z wykonaniem budżetu, kierował się zasadą celowości, legalności, rzetelności i oszczędności w gospodarowaniu środkami publicznymi.
 16. Komisja Rewizyjna w roku 2023 przeprowadziła siedem kontroli. Pierwsza kontrola dotyczyła działalności Nakielskiego Ośrodka Kultury na terenie świetlic wiejskich. Tematem drugiej kontroli była analiza funkcjonowania cmentarzy komunalnych w Paterku i Występie. Kolejna kontrola odnosiła się do działalności krytej pływalni Naquarius w Nakle nad Notecią. Następne dwie kontrole dotyczyły prawidłowej inwentaryzacji oraz wykorzystania środków trwałych oddanych w użytkowanie sołectwu Ślesin i Kazin. W miesiącu lipcu 2023 roku komisja sprawdziła zasadność wydatkowanych środków na rzecz Szkoły Podstawowej nr 2 im. Stefana Wyszyńskiego Prymasa Tysiąclecia w Nakle nad Notecią w okresie 2019 – 2022, a w miesiącu sierpniu 2023 roku skontrolowała przygotowania Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4 do rozpoczęcia roku szkolnego 2023/2024.

Komisja Rewizyjna przeprowadziła również szereg innych czynności: badań, ocen i analiz dotyczących budżetu Gminy za rok 2022 oraz za I półrocze 2023 roku. Podczas wszystkich czynności kontrolnych i sprawdzających zwracano szczególną uwagę nad prawidłowym wykorzystaniem środków publicznych zgodnie z przyjętymi celami, uwzględniając przepisy obowiązującego prawa, a zawarte informacje komisji stanowią odpowiednie wnioski pokontrolne ujęte w protokołach.

Wykonanie budżetu analizowano na podstawie sprawozdań:

- ✓ Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego,
- ✓ Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego,
- ✓ Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego,
- ✓ Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
- ✓ Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
- ✓ Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji,
- ✓ Rb-UZ uzupełniające o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych,
- ✓ Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych,
- ✓ Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych,
- ✓ Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego,
- ✓ Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy,
- ✓ sprawozdania opisowego.

Ponadto Komisja Rewizyjna analizowała takie zagadnienia jak:

- ✓ wydatki na zadania oświatowe,
- ✓ zadania inwestycyjne realizowane na terenie gminy,
- ✓ stopień zadłużenia budżetu gminy,
- ✓ problematykę związaną z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Komisja Rewizyjna zapoznała się z Uchwałą Nr 6/S/2024 Składu Orzekającego Nr 1 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 5 kwietnia 2024 roku w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Burmistrza Miasta i Gminy Nakło nad Notecią sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Nakło nad Notecią za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia. Po rozpatrzeniu pozytywnej opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Nakło nad Notecią za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia, Komisja Rewizyjna przychyliła się do przedmiotowej opinii.

Zdaniem Komisji Rewizyjnej wyrażonym w przyjętym wniosku, powyższe daje podstawę do wyrażenia pozytywnej opinii o realizacji budżetu Gminy Nakło nad Notecią za 2023 rok i wystąpienia do Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z wnioskiem o udzielenie absolutorium dla Burmistrza Miasta i Gminy Nakło nad Notecią za 2023 rok.

Podpisy Komisji:

1. Daniel Kończak
2. Przemysław Leppert
3. Kamil Miśkiewicz

Nakło nad Notecią, dnia 9 maja 2024 r.